

**ПОСИЛЕННЯ
КОНСОЛІДАЦІЇ
СУСПІЛЬСТВА ТА РОЛІ
ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ
НА ШЛЯХУ ВСТУПУ
УКРАЇНИ ТА РЕСПУБЛІКИ
МОЛДОВА ДО
ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ**

МАТЕРІАЛИ

Міжнародної науково-практичної конференції

17-18 жовтня 2024 року

УДК 316+339.94
ББК 60.5+66.4

Соціологічна асоціація України
Південноукраїнське відділення САУ
Державний вищий навчальний заклад
**«Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.
Д. Ушинського»**
Кафедра філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності
Національний університет «Одеська юридична академія»
Факультет психології, політології та соціології
Universitatea de Stat din Moldova
Institutul de Cercetări Juridice, Politice și Sociologice
Centrul Sociologie și Psihologie Socială al ICJPS
Asociația Sociologilor și Demografilor din Republica Moldova

**«ПОСИЛЕННЯ КОНСОЛІДАЦІЇ СУСПІЛЬСТВА ТА РОЛІ
ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ НА ШЛЯХУ ВСТУПУ УКРАЇНИ
ТА РЕСПУБЛІКИ МОЛДОВА ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО
СОЮЗУ»**

МАТЕРІАЛИ

Міжнародної науково-практичної конференції

17-18 жовтня 2024 року

Видавничий дім
«Гельветика»
2024

*ПОСИЛЕННЯ КОНСОЛІДАЦІЇ СУСПІЛЬСТВА ТА РОЛІ
ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ НА ШЛЯХУ ВСТУПУ УКРАЇНИ
ТА РЕСПУБЛІКИ МОЛДОВА ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ:*
МАТЕРІАЛИ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

Рецензенти:

Інна ГОЛУБОВИЧ, докторка філософських наук, професорка, завідувачка кафедри філософії Одеського національного університету імені І. І. Мечникова;

Лілія ЯКОВЛЕВА, доктор політичних наук, професор, професор кафедри соціології Національного університету «Одеська Юридична Академія».

Рекомендовано Вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Протокол № 5 від 28.11.2024 р

Редакційна колегія:

Відповідальний редактор – **Олена ЛІСЕЄНКО**, д. соц. н., професор, професор кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (м. Одеса), голова Південноукраїнського відділення САУ, Україна

Члени редколегії:

МОКАНУ Віктор, д. соц. н., директор Центру соціології та соціальної психології Інституту правових, політичних та соціологічних досліджень Державного університету Молдови, керівник Асоціації соціологів і демографів Республіки Молдова, Республіка Молдова

БОРІНШТЕЙН Євген, д. філос. н., професор, завідувач кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (м. Одеса), Україна

ПЕТІНОВА Оксана, д. філос. н., професор кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», м. Одеса, Україна

АТАМАНЮК Зоя, д. філос. н., професор кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», м. Одеса, Україна

Посилення консолідації суспільства та ролі людського капіталу на шляху вступу України та Республіки Молдова до Європейського Союзу : матеріали міжнарод. наук.-практ. конф. (м. Кишинев- м. Одеса, 17-18 жовтня 2024 року) / за ред. д. с. н., проф. Лісеєнко О. В. – 138 с.

Матеріали конференції представлені в авторській редакції мовою оригіналу

© Південноукраїнське відділення Соціологічної асоціації України, 2024

© Асоціація соціологів та демографів Республіки Молдова, 2024

КОЛІСНИЧЕНКО Ксенія	СОЦІАЛЬНА БЕЗПЕКА ЯК ЕЛЕМЕНТ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ.....	116
КОМАРИЦЯ Юлія	РОЛЬ МЕДІА ТА ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ БЕЗПЕКИ ГРОМАДЯН	119
МАХНИЦЬКА Марія	ПЕРЕВАГИ ВСТУПУ РЕСПУБЛІКИ МОЛДОВА ТА УКРАЇНИ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ	122
САВЕЛЬЄВА Марія	МЕХАНІЗМИ ЗАХИСТУ ГРОМАДЯН ВІД МАНІПУЛЮВАННЯ ГРОМАДСЬКОЮ ДУМКОЮ: РОЛЬ МЕДІА	125
ЯГОЛЬНИЦЬКА Анастасія	БЕЗПЕКА ЛЮДИНИ: ЗАХИСТ ГРОМАДЯН ВІД ДІЙ ДЕЗІНФОРМАЦІЇ	128

потрібно втілити в життя. Тому уряд України продовжує розвивати та реалізовувати відповідну антикорупційну програму.

Боротьба з корупцією в секторі безпеки є важливим елементом для забезпечення сталого розвитку як України, так і Республіки Молдова. Впровадження прозорих процедур, посилення контролю та підвищення обізнаності службовців — це важливі кроки на шляху до зміцнення системи доброчесності та підвищення ефективності інституцій, відповідальних за запобігання та боротьбу з корупцією [4].

Таким чином, країна рухається вперед, зміцнюючи свої інституції та забезпечуючи стабільний розвиток для майбутніх поколінь.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Боротьба з Корупцією. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. URL: <https://www.kmu.gov.ua/reformi/verhovenstvo-prava-ta-borotba-z-korupciyeyu/borotba-z-korupciyeyu> (дата звернення: 10.09.2024)
2. Боротьба з корупцією – один з пріоритетів України на шляху до членства в ЄС. Офіційний сайт Консультативної місії ЄС в Україні. URL: <https://www.euam-ukraine.eu/ua/news/latest-news/war-against-corruption-is-a-priority-on-ukraine-s-way-to-eu-membership/>. (дата звернення: 10.09.2024)
3. Прогрес у боротьбі з корупцією та судовій реформі в Україні. Basel Institute on Governance та TI Ukraine. URL: https://baselgovernance.org/sites/default/files/2024-06/240610%20Ukraine%20anticorruption%20update_UA%20version.pdf. (дата звернення: 10.09.2024).
4. Сьомін С. В., Дрьомов С. В. Міжнародний досвід боротьби з корупцією в секторі безпеки: висновки для України". Аналітична записка. *Відділ проблем національної безпеки*. № 21, Серія «Національна безпека». URL: <https://niss.gov.ua/doslidzhennya/nacionalna-bezpeka/mizhnarodniy-dosvid-borotbi-z-korupciyeyu-v-sektori-bezpeki/> (дата звернення: 10.09.2024).

Ксенія КОЛІСНИЧЕНКО,

*здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти,
спеціальність 035 «Філологія (перша китайська, друга англійська)»,*

Університет Ушинського

Науковий керівник: Оксана ПЕТІНОВА, д. філос. н., професор кафедри
філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності,

Університет Ушинського

СОЦІАЛЬНА БЕЗПЕКА ЯК ЕЛЕМЕНТ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ

Європейська інтеграція є одним із найважливіших пріоритетів для України та Республіки Молдова, який охоплює широкий спектр політичних, економічних та соціальних реформ. У цьому контексті соціальна безпека, як один із ключових аспектів інтеграції до Європейського Союзу, відіграє

надзвичайно важливу роль у покращенні якості життя населення, зменшенні соціальної нерівності та забезпеченні демографічної стабільності. Враховуючи складну соціально-економічну ситуацію обох країн, вступ до ЄС відкриває перед ними нові можливості для зміцнення соціальної безпеки та покращення загального добробуту.

Вступ до Європейського Союзу дає Україні та Молдові шанс на значне поліпшення системи соціального забезпечення. Європейські стандарти охоплюють широкий спектр соціальних політик, включаючи охорону здоров'я, ринок праці, освіту та соціальний захист вразливих категорій населення. Як зазначає О.М. Сергієнко у своїй роботі, впровадження європейських норм і стандартів є важливим кроком для обох країн, оскільки це сприяє забезпеченню соціальної справедливості та рівності у доступі до основних благ [1]. Зокрема, європейські політики у сфері соціального захисту дозволяють краще захищати інтереси пенсіонерів, безробітних, людей з обмеженими можливостями та інших вразливих груп населення.

Важливим аспектом соціальної безпеки в контексті євроінтеграції є зміцнення інституційних основ соціальної політики. Завдяки реформам у сфері соціального забезпечення, держава здатна ефективніше надавати соціальні послуги, що сприяє зменшенню соціальної нерівності та бідності. Як зазначає Попов Д.В., європейська фінансова допомога, яка надходить у рамках програм співпраці з країнами-кандидатами, допомагає модернізувати соціальні інститути та поліпшити їхню ефективність [2]. Зокрема, це стосується інституцій, які надають послуги у сфері охорони здоров'я, освіти, зайнятості та соціального захисту.

Фінансова допомога з боку ЄС відіграє ключову роль у реалізації соціальних програм і проектів, які спрямовані на покращення життєвих умов населення. Європейський Союз виділяє значні ресурси для країн-кандидатів, зокрема на розвиток інфраструктури, підвищення рівня соціальних послуг і стимулювання економічного зростання. Одним із головних напрямків фінансування є створення нових робочих місць та підтримка розвитку малих і середніх підприємств, що сприяє зниженню рівня безробіття та збільшенню доходів населення [2].

Крім того, участь у європейських програмах сприяє залученню інвестицій у різні сфери економіки, що дозволяє розвивати інфраструктуру та підтримувати розвиток віддалених регіонів. Це сприяє зменшенню соціальної нерівності між міськими та сільськими регіонами, що є одним із ключових завдань європейської політики згуртованості. Гаврилюк І.В. підкреслює, що європейські програми розвитку регіонів мають велике значення для покращення умов життя у сільських місцевостях, що є важливим чинником у боротьбі з бідністю та соціальною нерівністю [5].

Реформи в соціальній сфері, що здійснюються в рамках євроінтеграції, сприяють покращенню якості медичних та соціальних послуг. Європейські

стандарти у сфері охорони здоров'я та соціального захисту забезпечують більш ефективний доступ до медичних послуг, що сприяє підвищенню рівня здоров'я населення. Як зазначає І.П. Коваль, реформи у сфері охорони здоров'я, що реалізуються в Україні та Молдові завдяки співпраці з ЄС, дозволяють забезпечити доступ до медичних послуг для всіх верств населення, що є важливим елементом соціальної безпеки [3].

Модернізація медичної інфраструктури, зокрема впровадження новітніх технологій та стандартів лікування, дозволяє знизити рівень смертності та покращити показники здоров'я населення. Це особливо важливо у контексті демографічної стійкості, оскільки зниження рівня смертності та підвищення тривалості життя є ключовими чинниками для забезпечення стабільності населення.

Одним із викликів для України та Молдови є демографічна криза, яка включає зниження народжуваності та міграційні процеси. У цьому контексті європейська інтеграція може стати важливим фактором для стимулювання демографічної стійкості. О.В. Мельник зазначає, що створення нових економічних можливостей через європейські програми може знизити рівень міграції молодого населення і зберегти працездатну молодь у країні [4]. Це, у свою чергу, сприятиме зростанню народжуваності та підвищенню демографічної стабільності.

Європейські політики також спрямовані на підтримку сімей, що може позитивно вплинути на демографічну ситуацію. Наприклад, програми підтримки молодих сімей, виплати за народження дитини та соціальні послуги для багатодітних сімей створюють сприятливі умови для підвищення народжуваності. У цьому контексті, програми ЄС можуть стати основою для розробки національних політик, спрямованих на збереження демографічної стійкості.

Європейська інтеграція також відкриває нові можливості для розвитку системи освіти і професійної підготовки, що має важливе значення для соціальної безпеки. Доступ до європейських програм академічної мобільності, таких як Erasmus+, дозволяє молодим людям отримувати якісну освіту та підвищувати свої професійні навички, що сприяє їхній конкурентоспроможності на ринку праці [6]. Це не лише сприяє зниженню рівня безробіття, але й дозволяє зменшити міграційний відтік молоді, створюючи сприятливі умови для самореалізації всередині країни.

Освітні реформи, які відбуваються у рамках євроінтеграції, також сприяють підвищенню якості освіти та її відповідності сучасним вимогам ринку праці. Це дозволяє країнам краще готувати молодих фахівців до викликів глобальної економіки, що у свою чергу сприяє підвищенню загальної якості життя населення.

Отож, соціальна безпека є ключовим елементом європейської інтеграції для України та Молдови, оскільки вона сприяє підвищенню якості життя

населення, зменшенню соціальної нерівності та забезпеченню демографічної стійкості. Європейський Союз надає значну фінансову, інституційну та експертну підтримку країнам-кандидатам, що дозволяє реалізовувати ефективні соціальні програми, модернізувати інфраструктуру та підвищувати рівень надання соціальних та медичних послуг. Завдяки цим реформам, Україна та Молдова можуть подолати ключові соціальні виклики та забезпечити стабільний розвиток у майбутньому.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Сергієнко О. М. Європейська соціальна модель: перспективи для України. *Науковий вісник*. Київ, 2020. № 12. С. 45-58.
2. Попов Д. В. Фінансова допомога ЄС: соціальні перспективи. *Журнал міжнародної економіки*. Харків, 2019. № 8. С. 67-80.
3. Коваль І. П. Реформи соціального забезпечення у країнах-кандидатах на вступ до ЄС. *Соціальна політика в перехідних економіках*. Львів, 2021. № 6. С. 112-124.
4. Мельник О. В. Міграційні процеси та демографічна стійкість у контексті інтеграції до ЄС. *Демографія і соціальна політика*. Одеса, 2018. № 4. С. 89-102.
5. Гаврилюк І. В. Європейські програми розвитку регіонів: вплив на соціальну безпеку. *Соціально-економічні проблеми сучасності*. Київ, 2020. № 7. С. 33-47.
6. Програми ЄС для молоді: можливості для освіти та працевлаштування // Європейська освіта і мобільність. Львів, 2021. №5. С. 57-71.

Юлія КОМАРИЦЯ,

*здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти,
спеціальність 035 «Філологія, перша англійська»,
факультет іноземних мов, Університет Ушинського*

Науковий керівник: Оксана ПЕТІНОВА, д. філос. н., професор кафедри
*філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності,
Університет Ушинського*

РОЛЬ МЕДІА ТА ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ БЕЗПЕКИ ГРОМАДЯН

Засоби масової комунікації сьогодні охоплюють широкий спектр інструментів для поширення інформації. Застосування технологій мультимедійності у практиці сучасних ЗМІ стало звичною справою. Адже йдеться не лише про боротьбу за увагу аудиторії, а й, безумовно, вплив на неї. Сьогодні все частіше у соціальних мережах можемо спостерігати групи або окремих осіб, що діляться зі своїми підписниками просвітницькою або науково-популярною інформацією [1].

Під час бурхливого розвитку інформаційних технологій та активного впровадження процесів глобалізації соціальні медіа стають потужним інструментом впливу на людину. У час монополізації інформації